

حرفه‌ای و بیشترین عوامل غیر حرفه‌ای، هر شب در حال اجراست طوری که همه هنرپیشه‌های این صحنه، عوامل غیرحرفه‌ای هستند. با توجه به این ویژگی نمایش، بخشی از کار برای من سخت است، اما عمده‌اش شیرین است زیرا ما ترجیح دادیم فضای سوگواره نئگین شکسته با افرادی که حالشان از این اتفاق خوب است، پیش برود. بنابراین کار ما، ترکیبی از تیمی حرفه‌ای با نابازیگران است. به همین دلیل، تیم حرفه‌ای از جمله دستیاران کارگردان و گروه‌های نور و صدا و طراحی جلوه‌های ویژه و صحنه، تمام توانش را برای پیشرفت که البته به این نمایش و موضوع عرق داشتند، به کار گرفته است.

اسماعیلی می‌گوید، این‌گونه به کار گرفتن عوامل علاقه‌مند، هنر دستیاران کارگردان است که توانسته‌اند در ده روز طوری بازیگران صحنه را تمرین بدهند که بعضی‌هایشان به

نمایش «نگین شکسته»، در طول ۵۵دقیقه اجرا با کارگردانی‌ای که اسماعیلی برای آن رقم زده؛ مثل آوردن صحنه پورش قوام ظالم با مشعل‌های آتش درون جمعیت، می‌تواند مخاطبش را میخکوب جریان‌ها و اتفاق‌های قصه کند

واقع روی صحنه می‌درخشند و تماشاگران تصور می‌کنند بازیگرانی حرفه‌ای و باسابقه هستند؛ در این مدل نمایش‌ها که اجرایش را بیش از ۱۵سال در استان‌های مختلف تجربه کرده‌ایم، بخش صدا و دعوت از گویندگان حرفه‌ای مهم است و به ایجاد فضای مدنظر کارگردان کمک می‌کند. با توجه به همین موضوع، گویندگان سوگواره نمایشی «نگین شکسته»، همگی از درجه یک‌ها هستند. شاخص‌ترین نمونه‌ایم، نمایش، وحید جلیلوند از صداپیشگان سرشناس است. همچنین از هنرمندان صدای استان از جمله سعید باصری، علی ضمیری و دیگران نیز استفاده شده است.

● تماشاچی را به درون قصه هل می‌دهیم

کارگردان این اثر نمایشی از چیدمان و موسیقی این اجرا، راضی است و در این باره می‌گوید: همه تلاش ما این است که تماشاچی بیشتر به دل این قصه راه پیدا کند، به همین دلیل، در صحنه‌هایی، تماشاچی و هنرمند کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و از این اتفاق هیجان‌زده می‌شوند.

به گفته اسماعیلی، بزرگ‌ترین ویژگی نمایش‌های میدانی یا نمایش‌های آیینی که برای عموم مردم اجرا می‌شود این است که مخاطب از هر قشری می‌تواند با آن ارتباط برقرار کند. او می‌گوید: اگر مخاطب با تئاتر، بیگانه باشد به سختی با آن ارتباط می‌گیرد، اما این‌گونه نمایش‌ها این‌طور نیست، بلکه خردسالان هم می‌توانند پس از تماشای آن، بخشی از قصه را تعریف کنند و این برای من باعث خوشحالی است.

● با تیم حرفه‌ای به مشکلات سالن مسلط شدیم

نمایش «نگین شکسته»، در طول ۵۵دقیقه اجرا با کارگردانی‌ای که اسماعیلی برای آن رقم زده؛ مثل آوردن صحنه پورش قوام ظالم با مشعل‌های آتش درون جمعیت، می‌تواند مخاطبش را میخکوب جریان‌ها و اتفاق‌های قصه کند. او درباره این شیوه کارگردانی می‌گوید: واقعیت این است هر چه بتوانیم تماشاگر را در دل قصه قرار بدهیم ما موفق‌تر عمل کرده‌ایم؛ مثلاً صحنه‌ای که می‌خواهند به خانه حضرت زهرا(س) حمله کنند را به درون جمعیت کشانده‌ام تا اضطراب و دلهره را در دل تماشاگر بیندازم و به او القا کنم تو

هم جزوی از این جریان تاریخی هستی. این شیوه کارگردانی تلاش می‌کند واژه‌ها و فضاها را در ذهن و دل تماشاگر بنشانند. البته ناکفته‌نماند ما محدودیت‌های زیادی در این سالن داریم، طوری که در واقع نمایش را به سالن خوراند‌ه‌ایم، اما تیم دستیاران من از جمله؛ انهمحمد ایری(طراح صحنه)، محمدرضا ترکمان(طراح جلوه‌های ویژه)، هاشم جوری(طراح گریم) و ... او قدر حرفه‌ای هستند که به مشکلات سالن مسلط شوند و در حد توان توانستیم مدلی که در ذهنمان بوده را اجرا کنیم.

● وظیفه هنرمندان حقیقت است

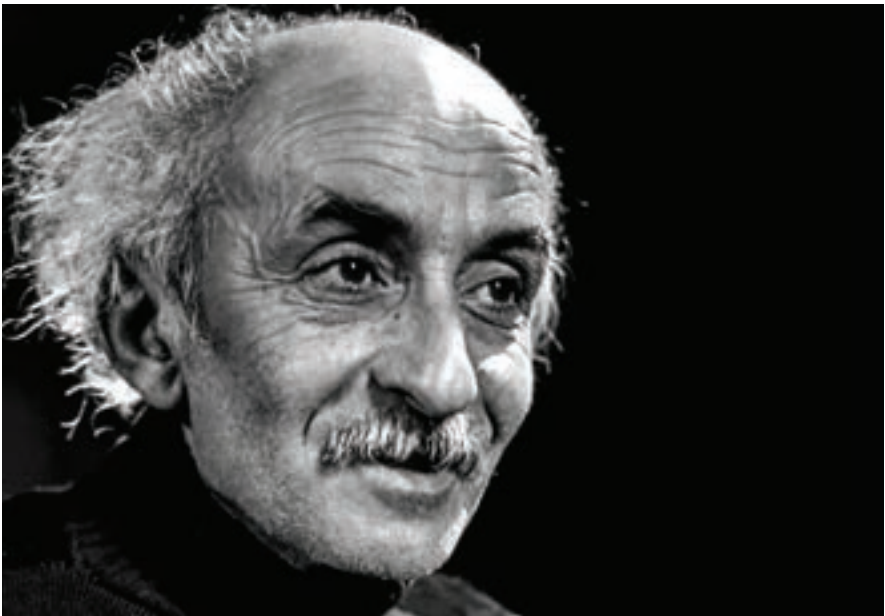
اسماعیلی براین باور است وظیفه هنرمند بیان حقیقت به گونه‌ای دیگر و به زبان هنر است. او می‌گوید: با اینکه در زمان شیوع ویروس کرونا هستیم، اما نباید ایجاد فضاهای آیینی تعطیل شود. خوش‌نویسان، هنرمندان تجسمی و سینما و تئاتر باید دست به دست هم بدهند تا خلأ مجلس مذهبی را پر و حقایق و ارزش‌هایمان را به گونه‌ای دیگر بازگو کنند.

رأمدیریت می‌کنند و می‌تواند مخاطبان را با خود همراه کند. مدبری همچنین وعده ساخت فصل پنجم «دورهمی» را برای صد قسمت داده است. فصلی که به گفته او متفاوت از سایر برنامه‌هایی که مخاطبان تا به حال دیده‌اند خواهد بود. «دورهمی» روزهای چهارشنبه و پنجشنبه روی آنتن شبکه نسیم می‌رود. «عصر جدید» یکی دیگر از برنامه‌های برنامه‌های تلویزیون است که پخشش به دلیل کرونا متوقف شد. حال باتوجه به شرایط پیش آمده احسان علیخانی ویژه‌برنامه «هشتگ عصرجدید» را با محوریت کرونا روانه آنتن شبکه سه کرده است. ویژه‌برنامه‌ای بدون حضور شرکت‌کنندگان که شنبه و یکشنبه هر هفته پیش خواهد شد. علیخانی پیش از این نیز وعده داده بود که در صورت بهبود شرایط ضبط برنامه اصلی از دی آغاز شود. رأمدید جوان هم بعد از مدت‌های دوری قرار است از بهمن با «خندونه» و با برگزاری فصل سوم مسابقه بزرگ «خندندانه‌شو» به تلویزیون بازگردد. برنامه «ادیو هفت» هم بعد از ۶سال آکون به قاب تلویزیون برگشته است. این برنامه نیز به دلیل شیوع کرونا تغییراتی در شکل و شمایل خود داده است مانند

تصویربرداری آیت‌ها از منازل مجریان و هنرمندان اما مهم‌چنان مثل گذشته با شعر و قصه و موسیقی در خدمت مخاطبانش است. به گفته منصور ضابطیان، شاهین شرافتی، اسماعیل باستانی، رشید کاکاوند و محمد بحرانی از جمله کسانی هستند که پیش از این با «ادیو هفت» همکاری داشته‌اند و باز هم در برنامه حضور دارند. در کنار این برنامه‌های تکراری برنامه‌های ترکیب جدیدی چون «پنجره باز» با اجرای آرش ظلی‌پور از شبکه سلامت و برنامه «شوخی شوخی» به کارگردانی محمد لقمانیان از شبکه سه نیز در فصل زمستان پخش خواهند شد. به این ترتیب به نظر می‌رسد دست صداوسیما در این بخش پرتر از شبکه نمایش خانگی باشد. در این بخش پرتمه گفت‌وگو محور شبکه‌نمایش خانگی مهم‌ترین برنامه گفت‌وگو محور شبکه‌نمایش خانگی برنامه «هم‌فریق» با اجرای شهاب حسینی است که به واسطه حضور مهمانان معروفی چون نوید محمدزاده، هوتن شکیبا و پژمان جمشیدی در قسمت‌های اولیه خود توانسته نظر مخاطبان را جلب کند. همچنین رئالیتی‌شو «شب‌های مافیا» به کارگردانی سعید ابوطالب دیگر برنامه متفاوت شبکه نمایش خانگی برای فصل زمستان است. هر چند صداوسیما در یکی از برنامه‌های خبری خود ایراداتی از «شب‌های مافیا» گرفته بود اما این مجموعه با آغاز پخشش موفق شد در هفته اول رکورد تماشای مجموعه‌های شبکه‌نمایش خانگی از جمله سریال‌هایی چون «هم‌گناه»، «دل»، «هیولا» و «مانکن» را بشکند و بیشترین مخاطب را برای قسمت اول خود جذب کند. حال باید دید فصل سوم این مجموعه که از همین هفته پخشش آغاز شده می‌تواند موفق عمل کند یا نه.

برای نیمایوشیج، پدر شعر نوفارسی

مستحق گندم بودی و از فقر سرودی

لیل طالقانی

شمشادها و درخت‌های پوش اگر از تو شاعری طبیعت‌گرا نسازند پس به چه کار می‌آیند. حرکت‌های اجتماعی و سیاسی، جنبش‌های تند و عمومی و فرار و فرودهای معاصر و عشق؛ عشقی عمیق به روایت انسان و حضور تأثیرگذارش بر خاک و جنگل و پروانه. تو با آنات خود به شعر پیوستی و فلسفه زندگی‌ات تکلف و تصنع نبود که مرده‌راهی ساده بودی و آفرینشگری بنیادی. چگونه تجربه سنتی زمانه‌ات از تو اندیشمندی ساخت که پشت پا زدی به همه نوسان‌ها و قزلبات‌ها؛ به هر چه رنگ تعلق داشت؛ به قصه رنگ پریده متناقض کهنگی و عادت. اوضاع و احوال نامساعد سیاسی و اجتماعی از تو مردی ساخت با ذهنی شکوهمند و آزاده که انسان را می‌سراید و در آشتی با طبیعت به تبلور ذهن منز و پرشور خود پناه می‌برد. تو مستحق گندم بودی و از فقر

در نگاه نیما هرگز نمی‌توان طبیعت را از انسان جدا دانست. این دو حیات به هم پیوسته‌ای دارند و زندگی انسان در جوار همین درخت‌ها و رودها و دریاها و داروگ‌هاست که شکل می‌گیرد و معنا می‌یابد. او شاعری هنرمند و پیشروست

سرودی: «فقر را چون میانه افکندید ادست ما ز چه رو همی بندید/کارگر تا تهی کف است و ذلیل / هوس زورگوی رای بخیل/نام قانون به خود همی بندد»

چه کسی فکر می‌کند پدر شعر نوی فارسی چنین شعری سروده باشد؟ شعرهای انقلابی نیما قهرمانان را به صحنه می‌آورد و «شهیدان گمنام» را به سوگ می‌نشیند. «چه هراسی است، چه کس در پی ماست/ ما بمیریم که یک ابله شاست؟ مرگ با فتح مرا/ بهتر است از این ننگ» از حقیقت می‌گوید و انسان و همبستگی با طبیعت؛ رابطه‌ای ناب و بی‌واسطه.

در نگاه نیما هرگز نمی‌توان طبیعت را از انسان جدا دانست. این دو حیات به هم پیوسته‌ای دارند و زندگی انسان در جوار همین درخت‌ها و رودها و دریاها و داروگ‌هاست که شکل می‌گیرد و معنا می‌یابد. او شاعری هنرمند و پیشروست. زیبایی طبیعت در نگاه او با دردهای عمیق انسانی و رنج تنهایی‌اش آمیخته است، اما حاصل عطوفت و مهرورزی بی‌دریش، سرودن از دوستی‌ها و پیوند عاطفی انسان با هستی است.

بازگشایی سینماها و تماشاخانه‌های مشهد

افخمی

فعالیت سالن‌های سینمایی و سالن‌های تئاتر مشهد با اعلام وضعیت زرد کرونایی از امروز ۱۳ دی به‌روال عادی خود برمی‌گردد. خبر بازگشایی سینماهای مشهد و تماشاخانه‌ها در حالی اعلام شده که هیچ فیلم جدیدی برای اکران وجود ندارد و اگر سینماداران مایل به شروع فعالیتشان باشند باید سریع آثاری بروند که هم‌اکنون در شبکه‌نمایش خانگی توزیع شده‌اند. «آقای سانسور» و «پیشی‌میشی» تنها آثار روی پرده هستند که هنوز در مدیوم دیگری منتشر نشده‌اند. دو فیلمی که در بازگشایی قبلی سینماها مخاطب چندانی را با خود همراه نکرده بودند و بعداً است بتوانند در دوره جدید فعالیت سینماها هم کمکی به جذب مخاطب بکنند. تا به امروز تنها نام «دین‌دین این فیلم جرم است» برای اکران جدید

سرودن از زیبایی‌ها و یگانگی‌ها. او طبیعت‌گرایی انسان‌گراست. از تقابل شهر و روستا شعری می‌سراید که زندگی چوپانی به سیطره ماشین‌ها و دودها و ترافیک‌ها برنده می‌شود. «من از این دونان شهرستان نیم/ خاطر پر درد کوهستانیم» شعر نیما بیشتر از هر چیزی جنبه نمادین دارد؛ شب، چوپان، ققنوس، قایق، ناقوس، مرغ آمین، مهتاب... همه نمادهایی از آزادی، امید یا اختناق و عصیان دارد. شعرش پر از تصویرسازی‌های غنی همراه با صراحت اندیشه و بیان است.

از مرگ و حیات می‌سراید؛ از بیداری و آگاهی، از آرزوها و کشمکش‌ها و از ورای همه کلمات روح بی‌قرار او دردمند، خودش را باز تاب می‌دهد. نیما برای طرح بغرنجی‌های زندگی به طبیعت پناه آورده است و طبیعت زبان آدمی شده است برای اندیشه‌هایش. نیما به طبیعت مثل یک کل تفکیک‌ناپذیر از انسان نگاه می‌کند؛ درهم آمیخته و روشن. «ترا من چشم در راهم شبا هنگام/ که می‌گیرند در شاخ تلاجن سایه‌ها رنگ سیاهی /وزان دلخستگانت راست اندوهی فراهم»

«ستاره‌ای در زمین» مجموعه نامه‌های نیما به دوستان و اقوامش چنان نثر شیرینی دارد که حکایت زیستن مردی است سزاورا کلمه و اندیشه. «شعر من» دومین دفتر شعر اوست در سال‌های ۱۳۱۷ تا ۱۳۲۱. «حرف‌های

همسایه»، نامه‌های اوست به شاعران جوان. نیما اشعاری به مازندرانی دارد و سرودن شعر برای کودکان را نیز در کارنامه ادبی خود دارد و نامه‌های او به «عالیه عزیز و نجیب» نیز خالی از لطف نیست. علی اسفندیاری، نیمای شعر معاصر، ستایشگر انسان و آزادی و قهرمانی از انسان سخن می‌گوید و ارتقای آگاهی همگانی. به دنبال فهم انسان‌های دیگر است و پیوندی با مردم دارد. او بر باورهای کهن و سنت و عقب‌ماندگی معترض است: «چور پیشه است جهان/ که نه‌اش رحمت می‌باشد بر حال کسی/ چور پیشه‌تر اما ماییم / که نمی‌جوشد دلمان نفسی/ غافل از آنکه چه‌ها می‌گذرد». او شاعری است که نمی‌تواند ظلم را بپذیرد و از تلخ‌کامی‌ها فارغ بماند. رنگ و تصویر شعر او شکایت و دلسوزی برای انسان و رنج اوست. او «آب در خوابگاه مورچگان ریخته است» و «غم این خفته چند» راحشت نمی‌گذارد و عشق، رازهایش را بر او گشوده است: «من بر آن عاشقم که رونده است» و آخرین شعر عاشقانه‌ای که سروده در زمستان ۱۳۳۶ است که با مرگش فاصله چندانی ندارد.

اکران ۴۸سازه قاب عکس سرداران شهید

۴۸سازه قاب عکس به مناسبت دهه بصیرت و سالگرد شهادت سردار سلیمانی و چهلمین روز شهادت محسن فخری‌زاده، در مناطق مختلف مشهد اکران شده‌اند. به گزارش خبرنگار ما به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، ۳۴سازه در سطح مناطق و ۱۴سازه نیز در بولوار شاهنامه با تصویر سرداران و دانشمند شهید نصب شده‌اند. در کنار اکران قاب تصاویر شهری مشهد به سردار شهید سلیمانی، شهید فخری‌زاده و شهید ابومهدی مهندس فضا‌رایی متناسب این ایام در بزرگراه‌های معابر اصلی شهر انجام شده است.

همچنین اکران نقاشی دیواری از چهره شهید سلیمانی و شهید فخری‌زاده در برخی مناطق نیز در هفته بصیرت که مصادف با سالروز شهادت ایشان است، محقق می‌شود. همچنین هم‌زمان با فرا رسیدن سالروز شهادت سردار سلیمانی بتر و دیوارنمایی از عکس ایشان در میدان جانباز اکران شده است. این بتر به طول ۶۸در ۱۸متر بزرگ‌ترین بتر جهان اسلام است که از سوی آستان قدس رضوی، کانون فرهنگی‌ثارا....، پروژه زیباسازه و شهرداری مشهد در کمتر از ۲۴ساعت نصب شده است.

آلبوم «سرباز» منتشر شد

دفتر موسیقی و سرود صداوسیما هم‌زمان با اولین سالگرد شهادت سردار قاسم سلیمانی، آلبوم سرود «سرباز» را منتشر کرد.

به گزارش ایسنا روز ۵۱۳می‌هم‌زمان با اولین سالروز شهادت مظلومانه سردار شهید حاج قاسم سلیمانی، دفتر موسیقی و سرود صداوسیما آلبوم سرود «سرباز» را منتشر و عرضه خواهد کرد. در این آلبوم، ۹قطعه سرود در وصف رشادت‌ها، ایثار و فداکاری و مظلومیت شهادت سردار رشید ایران و اسلام قرار داده شده که قطعه‌هایی به ۶زبان فارسی، بلوچی، لری، آذری، مازنی و عربی است و در آن فداکاری‌ها و رشادت‌های سردار سلیمانی در نبرد با دشمنان ایران و اسلام یادآوری و دیگر قطعه‌ها نیز به سبک‌های متفاوتی تولید و عرضه شده است.

آلبوم موسیقی «سرباز»، که مجری آن حسین صیامی است، در اختیار گروه سرودهای سراسر کشور قرار خواهد گرفت تا بتوانند آن را در سراسر کشور اجرا کنند.

معرفی برگزیدگان جایزه جلال از رسانه ملی

آیین پایانی سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد دوشنبه ۱۵دی به صورت زنده از شبکه چهار سیما پخش شده و برندگان اعلام می‌شوند.

بدین ترتیب برگزیدگان نهایی این دوره از جایزه ادبی جلال آل احمد در چهار گروه «داستان بلند و رمان»، «مجموعه داستان کوتاه»، «نقد ادبی» و «مستندنگاری» و بخش ویژه «شعر دفاع مقدس» مشخص خواهد شد. در بین نامزدها دو نویسنده و پژوهشگر مشهدی نیز در بخش‌های مستندنگاری و نقد ادبی حضور دارند که اثرشان به مرحله نهایی راه یافته است. علی شمسآ نویسنده و استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با سفرنامه «مظلوم میهن محبوب» (انتشارات شفاف/ ۱۳۹۸) که روایت سفرهای او به انگلستان، لهستان، قبرس و ... در بخش مستندنگاری و همچنین سیدمهدی زرقانی، استاد ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد با کتاب «تاریخ بدن در ادبیات» (انتشارات سخن / ۱۳۹۸)، پژوهشی نو درباره تلقی‌های مختلف درباره بدن در آثار شاعران، عارفان و هنرمندان، در بخش نقادبی به مرحله نهایی راه یافته‌اند.

آیین اختتامیه سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد از ساعت ۲۳دوشنبه شب و با حضور، دکتر محسن جوادی، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ابراهیم حسن بیگی، دبیر علمی، مرتضی سرهنگی، مستندنگار و نماینده هیئت علمی در هیئت داوران بخش ویژه جایزه و مصطفی جلالی، دبیر اجرایی این جایزه در برنامه «شب‌های هنر» شبکه چهار سیما روی آنتن خواهد رفت. همچنین ارتباط تلفنی و تصویری با برندگان جایزه ادبی جلال آل احمد و گفت‌وگو با برخی نویسندگان و مستندنگاران برگزیده در بخش ویژه دفاع مقدس از جمله آیت‌های آیین اختتامیه جایزه ادبی جلال خواهد بود.

جایزه ادبی جلال، جایزه‌ای با حمایت دولت است که به منظور معرفی آثار برگزیده ادبیات داستانی در ایران پایه‌گذاری شده و با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۷ نخستین دوره خود را در سالروز تولد آل‌احمد آغاز کرد. این جایزه از آن سال بدون وقفه ادامه داشته و هر سال هم‌زمان با سالروز تولد جلال آل احمد، با انتخاب کتاب‌های برگزیده به کار خود پایان می‌دهد.

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳ دی
۱۳۹۹
شماره ۳۳۰

۱۵

فرهنگ و هنر